

ŘEZÁRNA SAMETU / SAMTSCHNEIDEREI POLEVSKO / BLOTTENDORF

Na tomto místě v centru obce stávala řezárna sametu (sametka). Řezání je nejnáročnějším krokem při výrobě sametu, dříve byla látka na dlouhých stolech rozřezávána po jednotlivých řádcích ručně.

- Od roku 1833 provozoval na tomto místě svůj obchod se sklem Franz Anton Janke. Do požáru v roce 1856 zde stály jeden větší a jeden menší dům.
- 1884 Nemovitost koupil Ignaz Richter z Dolního Podluží a zřídil zde pobočku své textilní firmy „Ignaz Richter & Söhne“ – řezárnu sametu. U 85 řezacích stolů zde v dlouhých sálech pracovaly téměř výhradně mladé ženy.
- 1894 Zastavení provozu na následujících 5 let.
- 1909 Přestavba budovy, přistavěno další patro.
- 1911 Další rozšíření a přístavba: v 10 sálech zde pracovalo pod vedením 5 mistrů (hlavním mistrem byl J. Neumann) 120 řezaček. Firmě se dařilo a přinášela velké zisky i obci.
- 1914 Richard Richter (další rodinný vlastník firmy) pravidelně finančně podporuje školu v Polevsku (přispívá např. na boty žáků), místní spolky a chudé. Stává se čestným občanem Polevska.
- 1933 Hospodářská krize: provoz v sametce je zastaven a prostory se využívají jako školní kuchyně.
- 1937 Částečné znovuoobnovení provozu: místo 120 zaměstnankyň jich zde pracuje pouze 20.
- 30. léta Ustávání provozu kvůli zastaralé technice.
- 1941 Provoz byl definitivně zastaven a zaměstnanci byli převedeni k firmě Rachmann do Nového Boru.
- Během 2. světové války sloužil areál jako sklad textilií pro válečné účely.
- 1945 Po ukončení války zůstali v sametce bydlet dva vojáci sovětské armády, kteří skladiště hlídali. Ve dnech 18. a 19. srpna 1945 bylo vše, včetně textilních strojů a vybavení, odvezeno do Sovětského svazu. Všechny textilní závody firmy „Ignaz Richter & Söhne“ byly státem vyvlastněny a společně s dalšími podniky sdruženy pod firmu Velveta.
- Prázdné prostory byly poté příležitostně využívány pro představení loutkového divadla nebo promítání filmů. Později zde bylo zřízeno sílo.
- 1953–64 Budova sloužila jako dokrmna dobytka, později jako příležitostný obytný dům.
- Na konci 70. let zde byly postaveny dva rodinné domky.

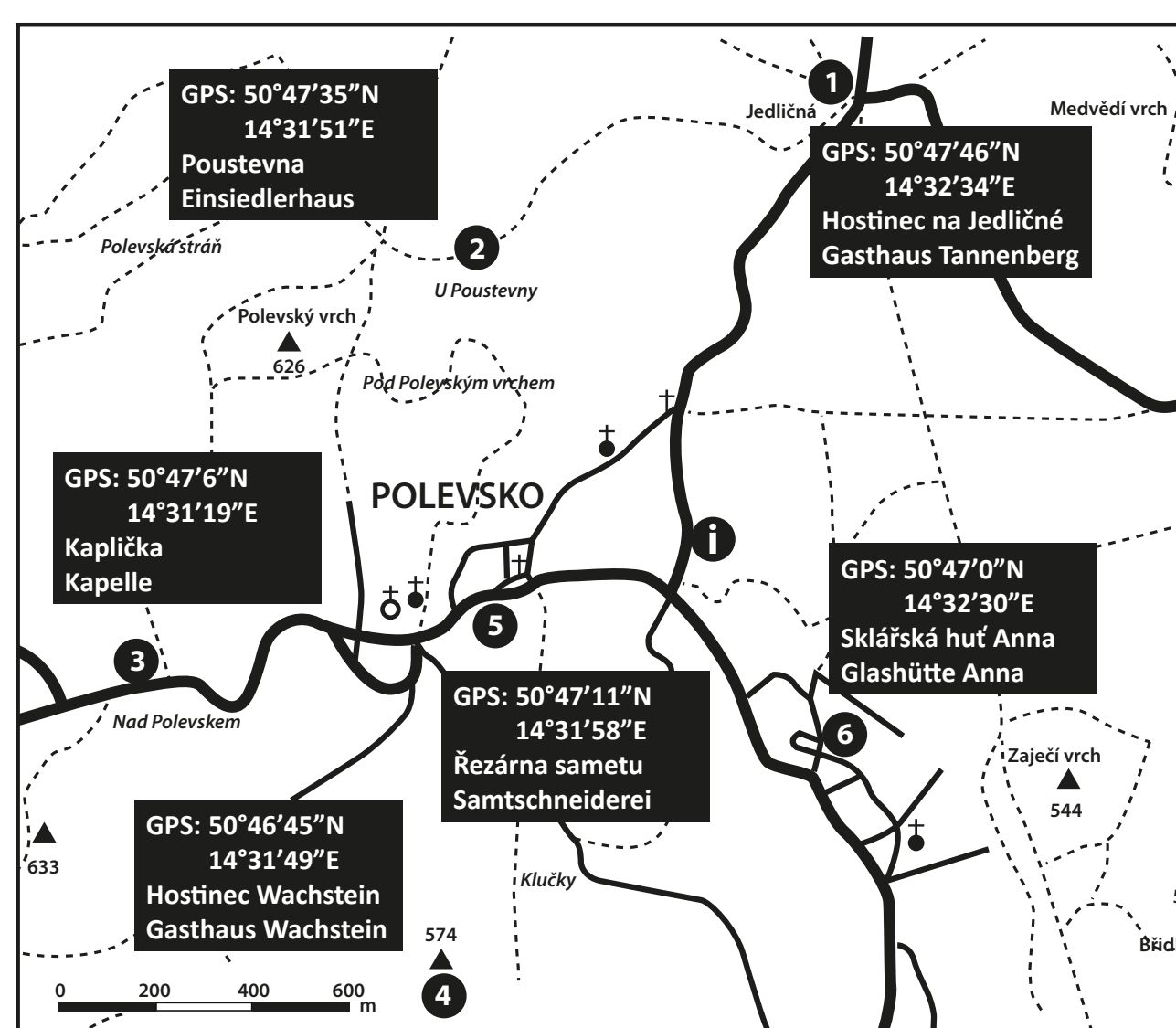
HEINRICH WORM

(muž sedící v druhé řadě, druhý zprava, s motýlkem)
Heinrich Worm (1886–1931) byl téměř 20 let zdejším hlavním mistrem. Podánilo se mu vyvinout mnoho technických vylepšení provozu, které od něj firma za nemalé peníze odkoupila. Za získané finance si pořídil motorku, na níž se však 30. 9. 1931 na železničním přejezdu v Arnultovicích zabil. Jeho hrob se nachází na polevském hřbitově.

An diesem Ort im Zentrum des Dorfes stand früher eine Samtschneiderei. Das Schneiden ist der anstrengendste Zwischenschritt bei der Samtproduktion, früher wurde der Stoff an langen Textilbahnen manuell zerschnitten.

- Seit 1833 betrieb an diesem Ort Franz Anton Janke ein Glasgeschäft. Bis zum Brand im Jahr 1856 standen hier ein größeres und ein kleineres Haus.
- 1884 Ignaz Richter gründete hier eine Zweigstelle seiner Textilfabrik in Dolní Podluží (Niedergrund) – die Samtschneiderei „Ignaz Richter & Söhne“. An 85 Schneidestühlen arbeiteten hier in langen Sälen fast ausschließlich junge Frauen.
- 1894 5-Jährige Pausierung der Produktion.
- 1909 Erweiterung des Gebäudes um ein weiteres Obergeschoss.
- 1911 Erweiterung und Anbau: in 10 Produktionssälen waren unter Anleitung von 5 Meistern (Obermeister J. Neumann) 120 Schneiderinnen beschäftigt. Der Betrieb bringt der Gemeinde bedeutende Einnahmen.
- 1914 Richard Richter (ein weiterer Familienbesitzer der Firma) förderte regelmäßig die Schule in Polevsko (z. B. Zuschüsse für Schülerschuhe) sowie die hiesigen Vereine und mittellosen Mitbürger/-innen. Er wird zum Ehrenbürger von Polevsko ernannt.
- 1933 Wirtschaftskrise: Der Betrieb in der Samtschneiderei wird eingestellt und in den Räumlichkeiten wird eine Suppenküche für Schüler/-innen errichtet.
- 1937 Samtschneiderei teilweise geöffnet: statt 120 Mitarbeiterinnen arbeiten hier aber nur 20.
- Bereits in den 1930er Jahren tritt aufgrund veralteter Maschinen eine sukzessive Reduzierung der Produktion ein.
- 1941 Die Produktion wird endgültig eingestellt und die Belegschaft vom Rüstungsbetrieb Rachmann in Nový Bor (Haida) übernommen.
- Während des 2. Weltkrieges diente das Areal als Textillager für Militär- bzw. Kriegszwecke.
- 1945 Nach Kriegsende bewachten zwei Soldaten der sowjetischen Armee das Textillager, bis am 18. und 19. August 1945 alle Stoffe und Einrichtungsgegenstände in die Sowjetunion abtransportiert wurden. Alle Textilbetriebe der Firma „Ignaz Richter & Söhne“ wurden enteignet und mit weiteren Betrieben unter die Firma Velveta eingegliedert.
- Leerstand; gelegentliche Aufführungen von Marionettentheater und Filmen. Spätere Nutzung als Silo.
- 1953–64 diente das Gebäude als Rindermastbetrieb und später als gelegentliches Wohnhaus für mehrere Familien.
- Ende der 1970er Jahre entstanden hier zwei neue Wohnhäuser.

Zapomenutá místa / Vergessene Orte Polevsko:

Realizace:
Realisation:

www.horskyspolek.eu

www.hillerschevilla.de

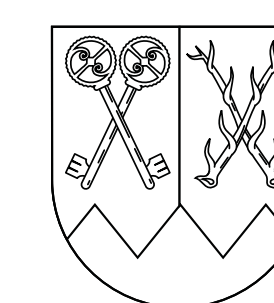
Zdroje, fotografie / Quellen, Fotos:

Archivy a kroniky obce Polevsko a Velvety a.s., H. L. Worm: Die Tietze Milli, O. Hörtler, M. Chlumská, B. Najbrt, SOA Česká Lípa

Tato informační cedule vznikla v rámci česko-německého projektu „Zapomenutá místa“ v roce 2019. Diese Informationstafel ist im Rahmen des deutsch-tschechischen Projektes „Vergessene Orte“ im Jahr 2019 entstanden.

Tento projekt byl podpořen:

Dieses Projekt wurde gefördert von:

POLEVSKO

FILM
(délka/Länge 3:43)